

SERVATIUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Afgeleid van het Latijnse woord 'servare' = 'redden': 'Geredde', 'Verloste' (... door Christus).

*

Servatius (ook **Aravatius** of **Servatus**) **van Maastricht** (ook **van Tongeren**), Nederland; bisschop; † **384**.

Feest 13 & 15 mei (met alle heilige bisschoppen van Maastricht).

Volgens de overlevering was hij de tiende bisschop van Tongeren. Omdat hij de bisschopszetel overbracht naar Maastricht, staat hij te boek als de eerste bisschop van die stad.

Er is een oude overlevering, die hardnekkig volhoudt, dat hij uit het oosten kwam, uit Armenië of zelfs Palestina. Een middeleeuwse legende weet van hem te vertellen, dat zijn moedertaal Hebreeuws was.

Op oude middeleeuwse afbeeldingen treffen we tussen de Heilige Familie van Jezus soms ook het kind Servatius aan. Volgens de middeleeuwse legende stamde Servatius af van Esmerentia, de moeder van Jezus' oma Anna.

In 'De Geschiedenis van de Franken' door Gregorius van Tours horen we hoe hij naar Petrus' graf pelgrimeert om de grote apostel te vragen dat zijn bisschopsstad Tongeren zal worden gespaard voor de invallen van Hunnen. Zijn gebed wordt niet verhoord. Daarop verplaatste hij de bisschopszetel naar Maastricht. Daar stierf hij.

Zo wordt het door de legenden verteld.

Hij werd uitgelachen om zijn Hebreeuwse tongval. Maar in één enkele nacht leerde hij de plaatselijke taal en sprak hij als een geboren Tongerenaar.

Op weg van Metz naar Rome had Servatius een ster voor zich, die hem dag en nacht de weg wees. Via Basel en de Alpen trok hij naar Italië. Toen hij te Rome aankwam, verdween de ster. En alle klokken van Rome begonnen te luiden, hetgeen de Romeinen zeer verbaasde, want zij wisten niet waarom.

Boven het altaar zag hij een troon, omringd door engelen en aartsengelen. Op de troon zetelden Jezus Christus en zijn heilige moeder, de maagd Maria. Vóór de troon zag hij twee heiligen geknield, Petrus en Paulus. Servatius vroeg of Tongeren voor de inval van de Hunnen gespaard mocht blijven. Toen richtte Petrus zich tot Servatius: "Heilige man, wat vraagt gij mij? Weet dat het Gods raadsbesluit is dat een groot deel van Europa, waarbij met name ook Tongeren, verwoest zal worden. Maar om uwentwil zal God de stad Maastricht sparen. God wil dat gij daar ook gaat wonen. Maak voor uzelf een graf gereed in de kerk van." Toen Petrus dit gezegd had, gaf hij Servatius een mooie grote sleutel: "Heilige man, God geeft u deze sleutel van hemelse makelij. Gij zult nu de sleuteldrager van de hemel zijn en gij kunt nu voor iedereen het paradijs openen of sluiten." Daarna zei hij: "Ga." Toen verdween de verschijning. Servatius verliet Rome en keerde naar zijn land terug.

Op de terugweg werd Servatius door de Gothen van Alarik gevangen genomen. Maar er verscheen een grote adelaar boven de heilige bisschop, die met de ene vleugel voor schaduw zorgde en met de andere hem frisse lucht toewuifde. Toen de barbaren kwamen aanlopen om dit wonderlijke feit te bezien, steeg de adelaar weer op naar de hemel. Na de Alpen overgetrokken te zijn kwam Servatius door de Elzas.

Daar ging hij ergens zitten, vermoeid en dorstig. Maar er was nergens een put of stromend water in de buurt. Servatius maakte een kruisteken op de grond en onmiddellijk ontsprong er een bron.

Reeds vroeg in de middeleeuwen was zijn kerk in Maastricht een bekend bedevaartsoord. Zijn relieken worden bewaard in de beroemde 'noodkist', een schrijn uit de 12de eeuw. Ook de sleutel van Petrus wordt er bewaard.